

Modul/Kurs sillabusi
Matnshunoslik
5111200 – O‘zbek tili va
adabiyoti

*Adabiy
manbashunoslik va
matnshunoslik
kafedrası*

Kurs:	<i>Matnshunoslik</i>
Kurs turi:	<i>Tanlov fan</i>
Kurs kodi:	302MSH2607
Yil:	2021-2022
Semestr:	3
Ta’lim shakli:	<i>kunduzgi</i>
Mashg‘ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma’ruza	20
Amaliy mashg‘ulotlar	20
Seminarlar	20
Laboratoriya ishi	-
Mustaqil ta’lim	120
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	<i>Yozma ish</i>
Kurs tili:	<i>Uzbek</i>

Kurs maqsadi (KM)	
KM1	adabiyotshunoslik va tilshunoslikni bog‘lovchi matnshunoslik ilmining bakalavr bosqichida o‘rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, malaka va ko‘nikmasi hosil qilish
KM2	so‘nggi davrlarda qadimiy qo‘lyozma manbalarni o‘rganish bo‘yicha hukumatimiz tomonidan e‘lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug‘ullanishlari uchun zamin hozirlash
KM3	matnshunoslik ilmining nazariyasi qo‘lyozma va toshbosma matnlar bilan birgalikda parallel ravishda o‘rganish

Kursni o‘zlashtirish uchun zarur boshlang‘ich bilimlar	
1	Qo‘lyozma va toshbosmalarni o‘qitishga o‘rgatish
2	Matnshunoslik va manbashunoslikka oid qo‘lyozmalar bilan tanishtirish

Ta’lim natijalari (TN)	
TN1	Manbashunoslikka oid qo‘lyozma asarlar bilan tanishish
TN2	Toshbosma variantlari va qo‘lyozma variantlarini bir biri bilan solishtirish
TN3	Matnlarni tiklash loyihalashtirish ko‘nikmasiga ega bo‘lish

TN4	Og'zaki va yozma nutq o'stirish mashg'ulotlarini aniq va maqsadli tashkil eta olish
TN5	Talabalarni aqliy rivojlantirish, ularning ilmiy dunyoqarashini kengaytirish, mantiqiy fikrlash qobiliyatini shakllantirish

Kurs mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Kirish. Matnshunoslik fanining predmeti va vazifalari. O'zbek matnshunosligi shakllanishining tarixiy ildizlari.
M2	Temuriylar davri matnshunosligi (XV asr). XVI- XIX asrlar o'zbek matnshunosligi
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	Arab yozuvi, musulmon kitobchiligi an'analari, qo'lyozma matnlar va ularning umumiy belgilari, xat turlari, qog'oz turlari, yozuv turlari, husnixat, yozuv-bezaklar, sanalashtirish
A2	Litografik manbalar, fihristlar, kotib va noshirlar, yig'ma-qiyosiy matnlar
Mashg'ulotlar shakli: Seminar (S)	
S1	Yozuv madaniyatining takomili va tarixiy bosqichlari
S2	Kitob va uning ilk namunalari
S3	"Xazoyin ul maoniy"ning qo'lyozmasi va matniy xususiyatlari
S4	XVI-XIX asr matnshunosligining o'ziga xos xususiyatlari
Mashg'ulotlar shakli: Mustaqil ta'lim (M.t)	
M.t 1	Xat turi: nasta'liq
M.t 2	Qo'lyozma manbani tavsiflash
M.t 3	O'rta Osiyo xattotlik san'ati tarixi
M.t 4	Alisher Navoiy asarlarining tekstologik xususiyatlari
M.t 5	Bayoz qo'lyozma manba sifatida
M.t 6	Fazliy tazkirasi
M.t 7	Tabibiy tazkirasi
M.t 8	Ilmiy tanqidiy matn tuzish tamoyillari
M.t 9	Yig'ma-qiyosiy matn tuzish tamoyillari
M.t 10	Gloss, konektura va interpolyasiya

Asosiy adabiyotlar	
1	Sirojiddinov Sh., Umarova S. O'zbek matnshunosligi qirralari. – T. : Akademiya nashri, 2015.
2	Сирожиддинов Ш. Адабий манбашунослик ва матншунослик. Тошкент, 2018.

3	Sodiqov Q. Matnshunoslik va manbashunoslik asoslari. – Toshkent: Toshkent davlat sharqshunoslik instituti, 2017. 216 b
Tavsiya qilinadigan qo‘shimcha adabiyotlar	
1	Alisher Navoiy. Hayrat-ul-abror. Ilmiy tanqidiy matn. (Tuzuvchi: Porso SHamsiev), –T.: Fan, 1970.
2	Zohidov R. Sabotul ojizin – ilmiy-adabiy manba. –T.:Muharrir, 2012.
3	Zufarov T. Xat ta’limi. –T.: Meriyus, 2010.
4	Ismoilov M. Hujjatshunoslik va Markaziy Osiyo diplomatikasi. O‘quv qo‘llanma. – T.: Akademnashr, 2010.
5	Ishoqov F. Gulxaniyning “Zarbulmasal” asari. T.: “Fan”, 1976.
6	Yo‘ldoshev I. O‘zbek kitobchilik terminologiyasi. – T.: Fan, 2004.
Internet manbalari	
1	http://uza.uz/oz/documents/alisher-navoiy-nomidagi-toshkent-davlat-zbek-tili-va-adabiye-13-05-2016
2	http://kutubxona.uz
3	http://literature.uz
4	http://ziyonet.uz
5	http://alisher navoiy.uz

Дастур муаллифлари:	Shukurova Zilola Yusufovna
E-mail:	shukurovazilola@navoiy-uni.uz
Ташкилот:	Amaliy filologiya fakulteti, adabiy manbashunoslik va matnshunoslik kafedrası
Sana:	27.08.2021

Kafedra mudiri

R. Zohidov